EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

17. juuli 2008 *

Kohtuasjas C-500/06,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Giudice di pace di Genova (Itaalia) 23. oktoobri 2006. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. detsembril 2006, menetluses

Corporación Dermoestética SA

versus

To Me Group Advertising Media,

menetluses osales:

Cliniche Futura Srl,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud L. Bay Larsen, K. Schiemann, J. Makarczyk (ettekandja) ja J.-C. Bonichot,

kohtujurist: Y. Bot,
kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikus menetluses ja 21. novembri 2007. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Corporación Dermoestética SA, esindajad: jurist G. Conte, ning *avvocato* G. Giacomini, *avvocato* E. Boglione ja *avvocato* S. Cavanna,

– To Me Group Advertising Media, esindajad: *avvocato* A. Fornesi ja *avvocato* C. Prudenzano,

– Cliniche Futura Srl, esindajad: *avvocato* S. Cavanna ja *avvocato* E. Boglione,

– Itaalia valitsus, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Fiorilli,

– Belgia valitsus, esindaja: A. Hubert,

– Madalmaade valitsus, esindajad: H. G. Sevenster ja M. de Grave,

– Slovakkia valitsus, esindaja: J. Čorba,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: E. Traversa ja F. Amato,

olles 31. jaanuari 2008. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab EÜ artikli 3 punkti g ning EÜ artiklite 4, 10, 43, 49, 81, 86 ja 98 tõlgendamist.

2 See taotlus esitati esteetilist ravi ning meditsiinilisi ja kirurgilisi raviteenuseid pakkuva, Hispaania õiguse alusel asutatud äriühingu Corporación Dermoestética SA (edaspidi „Dermoestética") ja reklaamiagentuurina tegutseva äriühingu To Me Group Advertising Media (edaspidi „To Me Group") vahel toimuva kohtuvaidluse raames, mille esemeks on lepingu Dermoestética nimel reklaamikampaania organiseerimiseks väidetav täitmata jätmine To Me Groupi poolt.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigus

3 Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiivi teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 298, lk 23; ELT eriväljaanne 06/01, lk 224), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, lk 60; ELT eriväljaanne 06/02, lk 321; edaspidi „direktiiv 89/552") artikli 3 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid võivad nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatelt meediateenuse osutajatelt nõuda käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades rangemate või üksikasjalikumate eeskirjade järgimist."

4 Direktiivi 89/552 artikli 14 lõike 1 kohaselt:

„On keelatud selliste ravimite ja raviteenuste telereklaam, mis on selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla ringhäälinguorganisatsioon kuulub, kättesaadavad üksnes arsti ettekirjutuse alusel."

Siseriiklik õigus

5 5. veebruari 1992. aasta seaduse nr 175 (legge n. 175, norme in materia di pubblicità sanitaria e di repressione dell'esercizio abusivo delle professioni sanitarie) (*GURI*

nr 50, 29.2.1992, lk 4), muudetud 3. mai 2004. aasta seadusega nr 112 (*GURI* nr 104 regulaarne lisa, 5.5.2004; edaspidi „seadus nr 175/1992") artikli 1 lõike 1 kohaselt:

„Kehtiva õigusega ette nähtud ja reguleeritud meditsiini eriala ja meditsiini eriala abistaval alal tegutsemist puudutav reklaam on lubatud üksnes sellisele hoonele kinnitatud plaadil, kus kutsetegevus toimub, ning kuulutustes, mis avaldatakse telefonikataloogides ja üldistes kutseteatmikes, meditsiini erialal tegutsevatele isikutele suunatud väljaannetes, teabealastes ajakirjades ja ajalehtedes ning kohalikes raadio- ja telekanalites.

[…]".

6 Seaduse nr 175/1992 artikli 4 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Seaduslikke lube eeldavaid eraõiguslikke raviasutusi ning ühes või mitmes valdkonnas tegutsevaid konsultatsiooni- ja ravikabinette puudutav reklaam on lubatud üksnes sellisele hoonele kinnitatud plaadil või sildil, kus kutsetegevus toimub, ning sissekandena telefonikataloogides, üldistes kutseteatmikes ning meditsiini erialal tegutsevatele isikutele suunatud väljaannetes, teabealastes ajakirjades ja ajalehtedes ning kohalikes raadio- ja telekanalites võimalusega täpsustada tegelikult toimuvaid konkreetseid meditsiinilisi ja kirurgilisi ning diagnostikat ja teraapiat puudutavaid toiminguid, tingimusel et nende andmetega kaasneb iga eriharu eest vastutava spetsialisti eesnimi, perenimi ja kutsenimetus."

7 Selle seaduse artikli 5 kohaselt:

„1. Artiklis 4 nimetatud reklaami jaoks annab loa maakond arvamuse alusel, mille annavad kutsealaliitude või -rühmituste maakondlikud föderatsioonid – kui need eksisteerivad –, kes peavad tagama akadeemiliste ja teaduslike kutsenimetuste olemasolu ja kehtivuse ning plaadi, sildi või kuulutuse esteetiliste omaduste vastavuse artikli 2 lõikele 3.

[…]

3. Käesolevas artiklis sätestatud reklaamkuulutustel peavad olema märgitud maakondlikus loas mainitud andmed.

4. Artiklis 4 nimetatud asutuse omanikke ja vastutavaid arste, kes teevad lubatud viisil reklaami ilma maakondliku nõusolekuta, karistatakse distsiplinaarnoomitusega või meditsiinialase kutsetegevuse peatamisega vastavalt Vabariigi Presidendi 5. aprilli 1950. aasta dekreediga nr 221 heakskiidetud määruse artiklile 40.

5. Kui reklaamkuulutus sisaldab valeandmeid tegevuse või teenuste kohta, mille osutamise õigus on asutusele antud, või puuduvad andmed meditsiinijuhi kohta, peatatakse meditsiinilist tegevust puudutav halduslubа kuueks kuuks kuni üheks aastaks.

[…]”.

8 Seaduse nr 175/1992 artikkel 9bis sätestab:

„Artiklis 1 nimetatud meditsiinierialadel tegutsevad isikud ja artiklis 4 nimetatud meditsiiniasutused võivad teha reklaami käesoleva seadusega lubatud viisil ja kulu piires, mille ülemmääraks on kehtestatud 5% eelneva aasta deklareeritud tulust."

9 Seaduse nr 175/1992 rakendusdekreet, nimelt 16. septembri 1994. aasta ministri dekreet nr 657 (*GURI* nr 280, 30.11.1994, lk 18; edaspidi „dekreet nr 657/1994") reguleerib meditsiinivaldkonna plaatide, siltide või kuulutuste esteetilisi omadusi. Selles dekreedis ei ole siiski konkreetseid sätteid, mis puudutaks telereklaami.

10 4. juuli 2006. aasta seadus nr 248, mille pealkiri on „4. juuli 2006. aasta dekreetseaduse nr 223, mis puudutab kiireloomulisi sätteid majanduslikuks ja sotsiaalseks ergutamiseks, riiklike kulude piiramiseks ja ratsionaliseerimiseks, sekkumiseks tulude valdkonnas ja võitlemiseks maksupettustega, koos muudatustega seaduseks muutmine" (legge n. 248, conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 4 luglio 2006, n. 223, recante disposizioni urgenti per il rilancio economico e sociale, per il contenimento e la razionalizzazione della spesa pubblica, nonché interventi in materia di entrate e di contrasto all'evasione fiscale*)* (*GURI* nr 186 regulaarne lisa, 11.8.2006; edaspidi „seadus nr 248/2006") võeti vastu pärast põhikohtuasja asjaolude toimumist.

11 Seaduse nr 248/2006 I osa, pealkirjaga „Kiireloomulised meetmed konkurentsi ja konkurentsivõime arenguks, kasvuks ja edendamiseks, tarbijakaitseks ja tootmissektorite liberaliseerimiseks" artikli 2 lõiked 1 ja 2 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Vastavalt ühenduse vaba konkurentsi põhimõttele ning isikute ja teenuste vaba liikumise põhimõttele ning selleks, et tagada tarbijatele tegelik valikuvõimalus oma

õiguste teostamisel ja turul pakutavate teenuste võrdlemise võimalus, tunnistatakse alates käesoleva dekreedi jõustumisest kehtetuks õigus- ja haldusnormid, mis sätestavad vabakutselise ja vaimse tegevuse osas:

[…]

b) keelu teha – isegi osaliselt – teavet andvat reklaami diplomite ja kutsealase spetsialiseerumise, pakutava teenuse omaduste ning teenuste hindade ja kogukulude kohta vastavalt läbipaistvuse ja tõelevastavuse kriteeriumile, mille järgimise tagab kutsealaliit;

[…]

2. Eespool nimetatu ei piira selliste sätete kohaldamist, mis käsitlevad kutsealal tegutsemist riiklikus tervishoiusüsteemis või viimati nimetatuga lepingulises suhtes ning üldiselt tarbijate kaitseks eelnevalt kehtestatud võimalike tariifide ülemmäärasid […]".

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

12 Dermoestética andis 10. oktoobril 2005 sõlmitud lepinguga To Me Groupile ülesande viia ellu reklaamkampaania, mis pidi edastatama Itaalia riiklikus telekanalis Canale 5, ning mille esemeks olid esteetilise meditsiini teenused. See leping sõlmiti Dermoestética Itaalia tütarettevõtja Cliniche Futura Srl asukohas.

13 Pärast 2000 euro suuruse ettemakse saamist teatas To Me Group Dermoestéticale, et lähtudes seaduse nr 175/1992 sätetest ei ole kavandatud telereklaame võimalik edastada riiklikes telekanalites, märkides samas, et ta on valmis otsima reklaamiaega kohalikes telekanalites.

14 Kuna To Me Group keeldus saadud ettemaksu tagastamast, põhjusel et vastav summa ei katnud isegi reklaamikampaania käivitamisel tekkinud töötasukulusid, pöördus Dermoestética eelotsusetaotluse esitanud kohtusse vaidlusaluse lepingu lõpetamise nõudes selle täitmata jätmise tõttu To Me Groupi poolt. Põhikohtuasja hageja esitas ka nõude saadud ettemakse väljamõistmiseks To Me Groupilt.

15 Enda kaitseks tugines To Me Group oma lepingujärgsete kohustuste täitmise võimatusele, viidates seadusele nr 175/1992 ja ministri dekreedile nr 657/1994.

16 Põhikohtuasja menetluses väitsid Dermoestética ja Cliniche Futura Srl, et Itaalia meditsiiniasutuste reklaami valdkonna õigusnormid, eeskätt sätted, mis puudutavad sellise reklaami edastamist üleriigilise levikuga telekanalites, on vastuolus EÜ artiklitega 43 ja 49.

17 Sellega seoses toob eelotsusetaotluse esitanud kohus välja, et keeld reklaamida raviteenuseid riiklikes telekanalites ei ole kooskõlas ühenduse õigusega. Nimetatud kohtu väitel on tegemist põhjendamatu piiranguga lähtuvalt nii EÜ artiklist 43 kui artiklist 49.

18 Selles olukorras otsustas Giudice di Pace di Genova menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas EÜ artikliga 49 on kooskõlas sellised siseriiklikud õigusnormid nagu seaduse nr 175[/1992] artiklid 4, 5 ja 9bis ning ministri dekreet nr 657[/1994] ja/või halduspraktika, millega keelatakse üleriigilise levikuga telekanalis edastada nõuetekohaselt litsentseeritud eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste reklaami, kuigi kohalikes telekanalites on selline reklaam lubatud, ning millega samal ajal kehtestatakse eelnimetatud reklaamiga seotud kulu ülemmääraks 5% eelneva aasta deklareeritud tulust?

2. Kas EÜ artikliga 43 on kooskõlas sellised siseriiklikud õigusnormid nagu seaduse nr 175[/1992] artiklid 4, 5 ja 9bis ning ministri dekreet nr 657/1994 ja/või halduspraktika, millega keelatakse üleriigilise levikuga telekanalis edastada nõuetekohaselt litsentseeritud eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste reklaami, kuigi kohalikes telekanalites on selline reklaam lubatud, ning millega kohalikes telekanalites reklaami levitamiseks nõutakse, et iga kohalik omavalitsusüksus annaks asjaomase provintsi kutsealaliidu arvamuse alusel eelneva loa, ja kehtestatakse kulu ülemmääraks 5% eelneva aasta deklareeritud tulust?

3. Kas EÜ artikliga 43 ja/või 49 on vastuolus see, kui nõuetekohaselt litsentseeritud eraõiguslikes raviasutustes esteetilise ravi valdkonnas osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste kohta teavet andva reklaami puhul nõutakse kohalike haldusasutuste ja/või kutsealaliitude eelnevat luba?

4. Kas Federazione nazionale degli ordini dei medici (Fnomceo) (arstide liitude riiklik föderatsioon) ja selle liikmeks olevad arstide liidud, kes on kehtestanud eetikakoodeksi, milles piiratakse reklaami meditsiini erialal ning kes kasutavad raviteenuste reklaami käsitlevate kehtivate õigusnormide tõlgendamise praktikat, mis piirab oluliselt arstide õigust oma tegevust reklaamida – arvestades, et mõlemad nimetatud meetmed on kõikidele arstidele siduvad –, on piiranud

konkurentsi asjaomases siseriiklikus õiguses lubatust suuremas ulatuses ja rikkunud EÜ artikli 81 lõiget 1?

5. Kas Fnomceo kasutatud tõlgenduspraktika on igal juhul vastuolus EÜ artikli 3 lõike 1 punktiga g, EÜ artiklitega 4, 98, 10, 81 ja tõenäoliselt EÜ artikliga 86, kuna see praktika on lubatud siseriikliku õigusega, mille kohaselt provintsi asjaomased kutsealaliidud peavad kontrollima arstide edastatud reklaami läbipaistvust ja tõelevastavust, ilma et sellise pädevuse teostamiseks oleks kehtestatud mingeid kriteeriume või üksikasjalikke eeskirju?"

Eelotsuse küsimused

Vastuvõetavus

19 Itaalia valitsus vaidlustab käesoleva eelotsusetaotluse vastuvõetavuse tervikuna. Komisjon omalt poolt väidab, et vastuvõetamatud on neljas ja viies küsimus.

20 Esiteks, seoses sellega, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ei arvestanud väidetavalt dekreetseaduse nr 223/2006 jõustumist põhikohtuasja lahendamise seisukohalt, tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et Euroopa Kohtu ülesanne ei ole otsustada siseriiklike õigusnormide kohaldatavuse üle sellise kohtuasja lahendamise seisukohalt, vaid ta peab ühenduse ja liikmesriikide kohtute pädevuste jaotuse raames võtma arvesse eelotsusetaotluses kirjeldatud õiguslikku konteksti, mille põhjal eelotsuse küsimus on esitatud (vt selle kohta 25. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-475/99: Ambulanz Glöckner, EKL 2001, lk I-8089, punkt 10; 13. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-153/02: Neri, EKL 2003, lk I-13555, punktid 34 ja 35, ning 30. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas C-28/04: Tod's ja Tod's France, EKL 2005, lk I-5781, punkt 14).

21 EÜ artiklis 234 ette nähtud menetluses on Euroopa Kohtu ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanded üksteisest selgelt eraldatud ning üksnes viimane on pädev tõlgendama siseriiklikke õigusakte (vt selle kohta Euroopa Kohtu 17. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-295/97: Piaggio, EKL 1999, lk I-3735, punkt 29 ja viidatud kohtupraktika).

22 Järelikult ei saa Euroopa Kohus otsustada dekreetseaduse nr 223/2006 kohaldatavuse üle põhikohtuasjas käsitletavale juhtumile.

23 Teiseks tuleb meenutada, et liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimuste asjakohasuse eelduse saab kummutada üksnes erandjuhtudel, kui on ilmne, et neis küsimustes osutatud ühenduse õigusnormide tõlgendus ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega (vt eelkõige 15. detsembri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-415/93: Bosman, EKL 1995, lk I-4921, punkt 61; 7. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-355/97: Beck ja Bergdorf, EKL 1999, lk I-4977, punkt 22, ning 7. juuni 2007. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-222/05–C-225/05: van der Weerd jt, EKL 2007, lk I-4233, punkt 22).

24 Samas esimese, teise ja kolmanda eelotsuseküsimuse puhul ei ole tegu sellise olukorraga, kuna seaduse nr 175/1992 vaidlusaluste sätete tõlgendamine lähtuvalt EÜ artiklitest 43 ja 49 on põhikohtuasja vaidluse tuumaks.

25 Seetõttu tuleb tagasi lükata Itaalia valitsuse väited osas, milles need puudutavad nimetatud küsimuste vastuvõetamatust.

26 Seevastu neljanda ja viienda küsimuse osas ei selgita eelotsustaotluse esitanud kohus, mille poolest oleks põhikohtuasja lahendamiseks tarvilik see, et Euroopa Kohus uuriks arstide eetikakoodeksit ning Fnomceo tõlgenduspraktikat reklaami valdkonnas. Eelotsusetaotluse esitanud kohus ei märgi ka, milline on siseriiklike õigusnormide seos nende ühenduse õiguse sätetega, mille tõlgendust ta taotleb.

27 Igal juhul ei ole eelotsusetaotluses ära toodud ei kõnealuse eetikakoodeksi sätteid ega Fnomceo tõlgenduspraktika kirjeldust (vt selle kohta 6. märtsi 2007. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-338/04, C-359/04 ja C-360/04: Placanica jt, EKL 2007, lk I-1891, punkt 34).

28 Seetõttu tuleb neljas ja viies küsimus tunnistada vastuvõetamatuks.

Esimene, teine ja kolmas küsimus

29 Kolme esimese küsimusega, mida tuleb uurida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas EÜ artiklitega 43 ja 49 on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on põhikohtuasjas vaidluse all, osas, milles need lõpptulemusena keelavad eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste reklaami edastamise riiklikes telekanalites.

30 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et tulenevalt seadusest nr 175/1992 on eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste telereklaami edastamine lubatud üksnes kohalikes telekanalites tingimusel, et kohalik omavalitsusüksus on kutsealaliidu arvamuse alusel andnud selleks eelneva loa, ning et ei ületata kulu ülemmäära, milleks on 5% eelneva aasta deklareeritud tulust, mis eelotsusetaotluse esitanud kohtu väitel võrdub sellesama reklaami edastamise keelamisega üleriigilise levikuga telekanalites.

31 Nii nagu kohtujuristi ettepaneku punktis 58 märgitud, on seaduses nr 175/1992 sätestatud reklaamikorras sisalduv keeld ulatuslikum kui direktiivi 89/552 artikli 14 lõikes 1 sätestatud keeld. Olgugi et sama direktiivi artikli 3 lõige 1 annab liikmesriikidele võimaluse kehtestada selle direktiiviga reguleeritud valdkondades üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju, tuleb sellist pädevust teostada EÜ asutamislepinguga

tagatud põhivabadusi järgides (vt selle kohta 28. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-6/98: ARD, EKL 1999, lk I-7599, punkt 49).

32 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on korduvalt otsustanud, et asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse piiranguteks, mida käsitlevad vastavalt EÜ artiklid 43 ja 49, on meetmed, mis keelavad või takistavad nende vabaduste kasutamist või muudavad nende kasutamise vähem atraktiivseks (vt selle kohta 15. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-439/99: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2002, lk I-305, punkt 22; 30. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-451/03: Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti, EKL 2006, lk I-2941, punkt 31; 26. oktoobri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-65/05: komisjon *vs.* Kreeka, EKl 2006, lk I-10341, punkt 48, ja 13. märtsi 2008. aasta otsus kohtuasjas C-248/06: komisjon *vs.* Hispaania, punkt 21).

33 Selline reklaamikord, nagu näeb ette seadus nr 175/1992, mis lubab teatud tingimuste täitmise korral edastada eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste telereklaami kohalikes telekanalites, ning mis võrdub sellesama reklaami keelamisega üleriigilise levikuga telekanalites, kujutab selliste teistes liikmesriikides kui Itaalia asutatud äriühingute jaoks nagu Dermoestética tõsist takistust viimati nimetatud liikmesriigis asutatud tütarettevõtja kaudu tegutsemisele. See kord raskendab seega nende ettevõtjate pääsu Itaalia turule (vt analoogia alusel 5. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-442/02: CaixaBank France, EKL 2004, lk I-8961, punktid 12–14, ja 5. detsembri 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-94/04 ja C-202/04: Cipolla jt, EKL 2006, lk I-11421, punkt 58). Lisaks kujutab selline reklaamikord, nagu näeb ette seadus nr 175/1992, endast teenuste osutamise vabaduse piirangut osas, milles see takistab sellistel äriühingutel nagu Dermoestética kasutamast telereklaami edastamise teenuseid.

34 Lisaks tuleb asuda seisukohale, et põhikohtuasjas vaidluse all olevate siseriiklike õigusnormidega kehtestatud reklaamikord kujutab endast liikmesriigi meedet, mis võib takistada EÜ artiklitega 43 ja 49 tagatud põhivabaduste kasutamist või muuta nende kasutamise vähem atraktiivseks.

35 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb sellegipoolest ka, et sellised meetmed võivad olla õigustatud, kui nad vastavad neljale tingimusele: neid tuleb kohaldada mittedis-

krimineerival viisil, need peavad vastama üldisest huvist tulenevatele ülekaalukatele põhjustele, need peavad olema taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks sobivad ja need ei tohi minna kaugemale selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust (vt 31. märtsi 1993. aasta otsus kohtuasjas C-19/92: Kraus, EKL 1993, lk I-1663, punkt 32; 30. novembri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-55/94: Gebhard, EKL 1995, lk I-4165, punkt 37; 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-424/97: Haim, EKL 2000, lk I-5123, punkt 57; 1. veebruari 2001. aasta otsus kohtuasjas C-108/96: Mac Quen jt, EKL 2001, lk I-837, punkt 26, ja 6. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-243/01: Gambelli jt, EKL 2003, lk I-13031, punktid 64 ja 65).

36 Selles osas tuleb kõigepealt märkida, et põhikohtuasjas vaidluse all olevat reklaamikorda kohaldatakse sõltumata nende ettevõtjate asukohariigist, kellele see on suunatud.

37 Teiseks, rahvatervise kaitse on üks põhjustest, mis võivad EÜ artikli 46 lõike 1 ning sellesama artikli, loetuna koos EÜ artikliga 55, kohaselt õigustada vastavalt asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse piiranguid.

38 Seega võib eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste telereklaami reguleerimine olla õigustatud rahvatervise kaitse eesmärgi seisukohalt.

39 Kolmandaks, seoses sellise põhikohtuasjas vaidluse all olevate õigusnormidega kehtestatud korra sobivusega rahvatervise kaitse eesmärgi teostamiseks tuleb märkida, et nähes ette abinõud, mis viivad eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste telereklaami keelamiseni riiklikes telekanalites, jättes samas võimaluse edastada sellist reklaami kohalikes telekanalites, on selles korras vastuolu, mida Itaalia valitsus ei ole püüdnud õigustada ning seega ei teeni see kord tõhusalt eespool nimetatud eesmärki, mille saavutamisele see on suunatud.

40 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et niisugune regulatsioon nagu põhikohtuasjas ei ole sobiv rahvatervise eesmärgi saavutamiseks ning seega on selle puhul tegemist põhjendamatu piiranguga EÜ artiklite 43 ja 49 tähenduses.

41 Arvestades kõiki eelnevaid kaalutlusi koos, tuleb esimesele, teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et EÜ artikleid 43 ja 49 koostoimes EÜ artiklitega 48 ja 55 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised õigusnormid, nagu on põhikohtuasjas vaidluse all, mis keelavad eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste reklaamimise üleriigilise levikuga telekanalites, samas kui see reklaam on teatud tingimustel lubatud kohalikes telekanalites.

Kohtukulud

42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotamise siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

EÜ artikleid 43 ja 49 koostoimes EÜ artiklitega 48 ja 55 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised õigusnormid, nagu on põhikohtuasjas vaidluse all, mis keelavad eraõiguslikes raviasutustes osutatavate meditsiiniliste ja kirurgiliste raviteenuste reklaamimise üleriigilise levikuga telekanalites, samal ajal kui selline reklaam on teatud tingimustel lubatud kohalikes telekanalites.

Allkirjad